

[Undervisningsministeren.]

Jeg vil tilføje: på den danske skoles vegne skylder at sige udvalget tak for.

Jeg skal ikke gå dybt ind på de enkeltheder, som allerede har været debatteret så indgående, og som det ærede medlem hr. Hauberg i sin ordførertale så overbevisende pegede på, de store spørgsmål, som fra begyndelsen delte os, men hvor vi på forskellig måde er kommet til et resultat.

Jeg synes, det ærede medlem hr. Arnth Jensen har fuldkommen ret i, at et af de fremskridt, der sker ved loven, er, at vi nu virkelig får gennemført en ensartethed, sådan at skellet ved Kongeåen slettes. Når det ærede medlem hr. Heick senere pegede på, at visse særlige forhold stadig gør sig gældende for København, synes jeg, man rent sagligt må indrømme, at denne store kommune frembyder sådanne forhold, at der ikke er noget besynderligt i, at den må komme til at indtage en særstilling; alene dens overvældende folketal i forhold til de andre kommuner, vi lovgiver for, gør det meget forståeligt, at den i kraft af forholdenes natur nødvendigvis indtager en særstilling. Den historiske forskel derimod, der tidligere var gældende, og som beroede ikke på selve tingenes natur, men på en historisk tilfældighed, den er jo imidlertid nu slettet.

Jeg vil give det ærede medlem hr. Arnth Jensen aldeles ret i, at det må nu være ministeriets bestræbelse i de bekendtgørelser og cirkulærer, der skal udsendes, at skabe så lille et valgmaskineri som overhovedet muligt, det skal jeg i hvert fald gøre mit til. Det kan ikke være i nogens interesse at gøre disse regler mere udviklede, end de i kraft af tingenes natur allerede er.

Jeg vil gerne rette en tak til det ærede medlem hr. Karl Olsen, med hvem jeg for så vidt, kan man sige, er mest principielt uenig. Det ærede medlem har under hele forhandlingen udvist meget stor forståelse, og skønt jeg ved, at det ærede medlem og hans parti må stemme imod selve den nye regulering af nævnsordningen, er jeg på den anden side meget taknemlig for, at det ærede medlem — trods denne uenighed med flertallet — ved selve den endelige afstemning over lovforslaget sammen med sit parti vil gå med til loven. Jeg siger dette, fordi jeg betragter det som en ganske overordentlig væsentlig ting ved lovgivning om skoleforhold, at der skabes en så bred basis som muligt. Derfor betyder det ved den paragraf, der vedrører nævnsordningen, og også ved adskillige af de andre paragraffer

overordentlig meget, at vi — trods divergencer — ved den endelige afstemning ved tredje behandling kan stå sammen om lovens gennemførelse.

Jeg vil gerne til det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen sige, at når man sammenligner med den debat, vi havde ved første behandling, kan man i virkeligheden sige, at den afslørede den dialektiske modsætning imellem os, hvor vi hver for sig slog på demokratiet, jeg for mit vedkommende ved at sige, at jeg fandt det ikke demokratisk at lave en obligatorisk ordning, som tvang en række sogne eller kommuner til imod deres eget ønske at indføre en ordning, der ikke var trang til. Det var ligeledes på demokratiets vegne, når det ærede medlem opponerede stærkt imod, at man ved skifte af flertallet i en kommunalbestyrelse kunne kvæle selvstændige forældreorganer, der fandtes, og som altså alene ved en afgørende afstemning i en kommunalbestyrelse kunne afskaffes. Jeg synes, at vi allerede ved vor debat dengang begge to viste, at vi havde en vis opfattelse af modstanderens mening. Jeg i hvert fald undlod ikke at gøre opmærksom på, at jeg godt forstod det punkt, det som man kan sige er det demokratiske element i forældreinstitutionen — som jeg erkender, der er så meget, der taler for —, at vi, sammen med den fakultative ordning, som vi opretholder, at den væsentlige afgørelse i skal vi sige de 90 pct. af tilfældene vil blive kommunalbestyrelsens, dog alligevel har fastholdt princippet, at hvor der er en virkelig kerne af forældreinteresser, der trods en kommunalbestyrelses afgørelse ønsker at fastholde en forældrerepræsentation, der har denne en mulighed for at opretholdes ved at vælge et sådant flertal, at det gøres klart, at der er en levende og stærk interesse. Det er på det punkt, jeg gerne har villet følge det ærede medlem, og det er det punkt, der ligger til grund for den ordning, som et stort flertal indenfor udvalget nu har kunnet gå ind for.

Der er heroverfor gjort den indvending — også fra mit eget parti, det kan jeg ikke være blind for —, at det er en slags knægtelse af folkestyret, der her finder sted, idet man overfor den højeste folkestyrende myndighed, kommunalbestyrelsen, lader et vist udsnit optræde imod det. Det synes jeg vi skal være meget følsomme overfor, at det demokratiske liv på en række områder erkender, at selvom der er en demokratisk institution, som har den afgørende myndighed — skal jeg sige denne rigsdag —, så respekterer vi og forstår, at der kan være mindre kredse, mindre udsnit, repræsentanter for bestemte